

1. az dē kīp en spæ.rwēr zi.t dan wōrti. baŋ - of azdē kīpēs en spæ.rwēr zin dan benzē baŋ
2. di. vrint famē iŝ dē blu.mē - of dē blumē ga.n gite
3. te.gəwo.rdəX - of oud te.gəswo.rdəXs - of tē.gəswo.rdəXs wōrtērale.n nōX ma.r mēmēfīnēs gēspunē
4. spītē is en mu.jlək wæ.rək - of en zwa.r wærək
5. ob dat sXīp da.r kre.gəzē bəsXīmēlġ bro.ət - of brō.ət
6. dē tīmērman hēpēn splmtērmzēvmjēr (gēkre.igē)
7. dē sXīpēr lġtē zē lġpē of
8. m di fēbri.k is nġks tē zi.n - of tē bēle.rvē
9. kum hi.r māsi
10. a.rī vi.r bi.r - gla.zē - gla.si - pmt van melk (1 l.) - dē ku ge.f ti.n pmt mēlək ook als benaming van de litermaat
11. hēpjē kær.sē ba.jē - ge. ma.r twe.r kilo. || kri.kē = soort pruimen of zwarte kersen ||
12. zē hēbē mētēr varvē dri.kan le.gēma.kt - of opgēzo.upē
13. haŋ wauw mē tē laf mētēn ent ha.ut - haŋ het mētēmēt van dēwārft afgēju.gē
14. haŋ hatēnēn lālēkē kni. || ook lālēkērt ||
15. dēr wōrt hi.r ge.n vastēla.vēnt (oud) - of vastēn.a.vēnt (nieuwē)
16. ig bēm blā datġk ni. mētēr mē.igēga.n bēn
17. ikēpēt ni. Xēda.n ho.r jē
18. wi hēpēt Xēda.n - di da.r ankumpt
19. spmākōp - wēp - ra.gbōl
20. pēt mā.s - baŋ van di. hunt - bēnauwt (= beklemd) - tlant - padēstu.l - ha.mŋ - kġkēr - vġmġdēr (oud ka.pēl)
21. di plu.rt sētē dē helē bu.l opstēlēt
22. waXt efē iksaljē efē kra.ltjēs ge.vē (ook veel kra.lē)
23. m ēŋēlant wōrdē ŷē.l a.uwē sXē.rpē gēslo.upt
24. di. hunt hēpēm ēŋkē.r gēbē.rē
25. ge.mē es efē ēm pa.r bre.jē stē.mē
26. da stanġbē.lt is wēX
27. di. man di hēp en le.rvē azēm prms
28. dē dy.vēl hēbēzēdēr cē.rt gēgo.ujt
29. dē sXo.lkmdērē hēbē en da.gi na. et strant gēwē.st mētē mē.rstēr
30. ikēntōX ni. kumē vo.rdakla.r bēn
31. dē ku.jē zē.rpē gra.X en ēmēr slōbēr
32. haŋ kēnvanda.X ni. wæ.rəkē - hær.ī hēp pam mze keēl
33. zēti bē.rzēmandē stē.il
34. nē.ī kē.igēlē wōrt ni. mē.r gēda.n
35. hē.j ig het jē altwē.j mā.l gēru.pē
36. dē pē.rē zam nōX ni. ra.īp - dēr zrtē nōX wġtē prtē m
37. zē za.m na.ēt lant - of zē bēnē na. et lant
38. zē hēp ēm dēre.rs do.rgēhōlpē
39. haŋ zal et nit fēr sXōpē
40. zē is dē hēlēft kwait - of zē hēpdēhēlēft vandēr mēlək vērmōrst
41. dē man mu.t vo.r zēn vra.uw zōrgē
42. m dē vġlit zwēmē is hartstġkē gēva.rlēk
43. haŋ hēp fō.l pra.s umdati stē.rək iŝ
44. waŋ mōtē da.r dē hēlēft fan hēbē ējāli dē andērē hēlēft
45. hēlāpēs efē dat het optilē || bēdēs (ook wel bēdē)
46. umzē mēsēla.r iso vet az bagēr - of aspēk
47. zē hēbē gēwēt wi et fē.rstē sprġjē kēn || of et wartstē
48. dē bo.ēmkwē.īkēr het di. bo.ēm gēnt
49. dūterst et ra.m es dġXt (dut geen enk.)
50. dē klōk lē.rt vo.r dē vrugē kær.rək - la.tē kær.rək - tġlōf
51. spra.ī - kġkērdrl - spra.jē - of stro.jē - of strcē.ījē (van mist = mest) - cētbrajē - bro.ət smē.rē - stġkē (oud) - wel stġkēzak
52. di. vra.uw hēptēr ha.r aflā.tē knrpē (ook of)
53. zēn va.dēr hēpēm zēs ja.r op sXōel la.tē ga.n
54. ikētēm afgēra.jē um zo la.t kōrt - of dġXt lajē et wa.tēr tē lo.upē
55. va.lē (weinig gebr.) va.rzē zi.jē hi.r nīmē.r
56. a.rdē pōtē hēbē ge.m wa.rdē - of za.m wa.rt nġks || keulse potten grijs met blauwe bloemen ||
57. dē sXī.tēr sta.t bādē o.uvē - dē ha.r.t verouderd
58. m ma.r.t isēt nōgē.ēn wē.r umtē balē
59. di. ka.rs di ge.f a.rdēX lġXt vġpēni.t hġ
60. ha.ī trōkēt pa.r.t anzē sta.r.t
61. tu kwa.mē jāli i.dēr ja.r na. et fē.st (benaming voor Zoeterwoudse kermis) oud : kārēmēs
62. dē pa.tēr zē.j dat unzē li.vēhē.r vōlma.kt is || uns hē.r = de hostie ||
63. jē zagmē wel ma.r jē zē.j nġks
64. dē zwa.lywēzālē wēlwe.r gauwkumē
65. mōtēr vanda.X niXēka.r.t wōrdē
66. lāstē jāli gra.X ka.s
67. zē mō.tēr is kēpōt - hær zġtar vērzakt
68. et ēp en praXtēgēdaX gēwē.ēst entis en hē.rlēkē a.vēnt
69. di junē lo.upt opse blo.utē bē.mē
70. di kan is Xēbarstē - of is hartstġkē tēbōrstē - of dēr zġt ēmbōrst m
71. ig ho.up datēpōst ēm bri.f vo.r mē hēp - of ēm bri.f brōXt
72. kēpam amē hart
73. na.r zam ga.īk ni. tu. want haŋ is tōX altart tē.igē dē kē.r m
74. na sXōfta.t spanzē et pa.r.t vo.r dē niwē wa.gē || kar is tweewielig ||
75. ig bēndē hē.jlē dagal zo.u kō.ērsēX - van vanōXēt af
76. dē zo.ēn vandē konŋ hēpō.k sōlda.t Xēwē.rst
77. 77. wē.t jē ge.m wa.gēma.kēr tē vġndē - of wo.unē
78. di ro.ēzē hēbē lajē do.rēns - of stē.īkēls
79. īk Xēlo.ufēr nġks fan
80. tkmtjē was al do.ət vo.ērdāt zē kundē do.ōpē || i. p. v. do.ət ook dō.ət ||
81. hær hēp lo.upō.rē en lo.upō.ēgē
82. dat dōXtērtjē is mētēn mantjē na.ēt bōs gēga.n um bra.mē tē zu.kē
83. dēr is en spōrt cēti ladēr (ook wel le.r)
84. haŋ sXrē.wdē mō.ērt ēm brant
85. dē mēnsē wa.rē ale.m opXēltcē.r.t

86. zə hɛbɛ ɛndrɔ.əgə kɛ.əl
87. dɛr ɪs ɛm bɔxt mdi wɛx - jɛ rɑ.t um
88. ɪkɔxt ɛn trumɛltjɛ vɔ.r di. klɑ.mə mɑ.it
89. dɛ bɔk ɪs mɛŋ kɔrst gɛstɪkt
90. zɛn vɛ.rʃi - of zɛn li.tjɛ wɑs kɔrt mɑ.r gu.t
91. m dɛ sXɑ.dy.w ɪs ɛt nɔx wɛl um ɛ.rɪt tɛ hauwɛ
|| sXɑ.dyw ook van schim op muur of straat ||
92. ɛn ja.rgɛr mɔt Xut kɛnɛ mɪkɛ - of rɪXtɛ || ha.i
hɛt ɛn gu.jɛ mɪk ɔ.ɛvɛrɛm
93. zug mɛ hu.t ɛs ɔp
94. wɑ.r kɛn ɪk ɛm vɪndɛ
95. ɛŋ ka.uwɛ kɛldɛr ɪs Xut fo.rɛt bi.r
96. ɪg mɔs ɔsɛblut drɪŋkɛ um ɑntɛ stɛrɛkɛ
97. ɪg mɔs ɛ.rst ɛt fu.r m dɛ stal krɛ.jɛ
98. mɛ bru.r wasat (zat = moe)
99. dɛ mɛlɛgbu.r di hɛp ɛŋ gro.ɛtɛ wɑ.ɪk
100. di. ka.rɛmɛlɛk ɪs fɛl tɛ dɑnɛn tɛ zy.r - ɪk sty.r
zɛtrɔX
101. wɛzɑ.uwɛ di pɑt fɔlkɛnɛ go.ujɛ mɛny.r || ɑ.rd-
ɑpɛlɛpɛt = aardappelput - bi.tɛpɛt = bietenput -
pɛt ɪs heuwɛl ɔp dɛ grond - pɑt ɪn dɛ grond
gɛgravnɛ
102. dɛr vɑlt nɪks fɑnɛm tɛ zɛgɛ - ɛn sɛky.r vɛntjɛ -
ɛn sɛky.r wɛ.rɛki
103. ɛmɛny.t - ɛt ɪs ɛn mɑnɛtjɛ vɑn tɑt
104. m ɪtɑ.li.jɛ zɑ.ɪn vy.r spy:gɛndɛ bɛ.rɛgɛ || spu.gɛ
ɛn spɑ.ugɛ = spuwnɛ
105. dɑrɛf jɛ dɑ.rɔp tɛ dɑ.uwɛ
106. ɔp of ɪn stɪmpɪk - of ɔp ha.zɛrsɑ.uw - of ɔp
vɔ.rsXɔ.utɛ hɛbɛzɛ dɛ brɔg stɔk Xɛvɑ.rɛ
107. jɛ mɔt uns fɑlɛtjɛ ɛs kumɛ ka.ɪkɛ
108. hɑ ɪs mɛtɔmɔ.k ɛ.t lɛ.jɛ gɛkumɛ || dɛ mɔ.k =
hɛt gɛld ||
109. dɑzm bɔ.kɛ dɛr
110. ɛŋ gɛtrɑ.udɛ vrɑ.uw mɔt kɛnɛ nɑ.jɛ
111. dɑt grɑsɑt dɑt ɛg dɑ.r gɛzɑ.jt hɛp dɑt dɛgdɛ ni.t
112. dɛ tɑ.t ɪs nɔx ni. rɑ.p um tɛ bɑ.uwɛ - brɑuwɛr
113. bɑkɛ - ɪg bɑk - jɑ bɑkt - hɑ - bɑkti - wɑ.i bɑkɛ -
ɪg bɑktɛ - jɑ - hɑ - wɑ - wɑ hɛbɛ gɛbɑkɛ
114. bi.jɛ - ɪg bi.t - of ɪg bi.j - jɑ.i bit - hɑi - wɑ bi.jɛ -
ɪg bɔ.uj - ɪg hɛt Xɛbɔ.ujɛ - bɔ.jɛ zɑi ɔ.ɛk wɑt
115. tɪs klɑ.m mɑ.r fɑ.m
116. jɛ kɛn hi.r ɑ.jɛrɛ krɑ.ɪgɛ ɔptɛ mɑrt
117. hɑ hɛt gɛzɑ.ɪt dɑti ɑmɛdɛŋkɛ zɑl
118. dɛ di.nsbɔ.udɛ zɛ.i dɑti gɛlɑ.ɪk hɑt
119. dɛr wɑ.rɛ vɑ.ɪf prɑzɛ
120. ɛndɛr di (ɑrkɛ)bɔ.ɛm lɛgɛ vɛl ɑrkɛls
121. twɑ.tɛr kɔ.ɪk sɔ.u - tkoukt ɑl
122. thɔ.j ɪs nɔx grɑ.n - tlɛX nɔgɪnt swɑt (zwɑd =
plɑɑts ɪn dɛ wɛi wɑɑr 't gɛmɑɑidɛ grɑs lɪgt)
123. mɑ.jɛnɛ.sɛ mɑkɛzɛ mɛtɛnɑ.jɛrdɔ.ɛr - ɛt dɔ.ɛr
124. dɑ bɔ.mpi dɑ dutɛt ni.t
125. dɛ pɑstɔ.ɛr di hɛp Xu.jɛ wɑ.m
126. uns ɑ.uwɛ hɛ.ɪs ɪs ɔfXɛbrɑnt
127. dɛ mɛlɛk lɔ.ɛpt of spɛ.ɪt ɛɛtɛt y.r of ɛ.rɛtɛt ɛldɛr
vɑndɛ ku. || ɛldɛrs vɔorɑl ɪn plur. gɛbruɪk ||
128. dɛ kɔstɛr lɛ.ɪt dɛ klɔk - ɛŋ krɛɛrs - tve.i krɛ.ɪsɛ
129. dɛ pri.mɛ bɛ.ɪgɛ dɔ.r vɑndɛ vrɑXt
130. dɛ twe.i mɔfɛ kwɑmɛ nɑ. bɛ.rɛtɛ
131. zɛ hɛbɛnɛm bɔntɛmblɑ.uw gɛslɑ.gɛ - of gɛslu.gɛ
132. dɛ ʃy.ɪs wɑ.tɛrɛX - flɑ.uw = zoutloos of zouteloos
133. dɛr lɛgɛndɪkɛ lɑ.X snɪw
134. dɑts ɛn tɑt gɛlɛ.ɪdɛ - of gɛlɛ.jɛ dɑkjɛ gɛzi.n
hɛp
135. rɔtɛrdɑm wɔrtɛn hɛ.ɛlɛ ni.wɛ stɑt
136. du.n - ɪg du.wɛt - of ɪg du.tɛt - jɑ du.tɛt - hɑ -
wɑ du.nɛt - jɑli - zɑ du.nɛt - of hɑ.li du.nɛ ɛt -
ɪg dɛ.jɛt - jɑ - wɑ dɛ.jɛnɛt - jɑli - zɑ.ɪ -
dɛ.jɪgdɑt - dɛ.dɪɛtmɑ.r - dɛ.jɛzɛ ɛt mɑ.r
137. dɔ.ɪpɛ - dɔ.ɪpjɑrɛk - dɔ.ɪpfunt - dɛ soldɑ.tɛ
138. dɔrsɛ - hɑ dɔrst (ook = hɪj durfdɛ) - hɑi hɛp
Xɛdɔrst
139. bmdɛ - ɪg bmt - jɑ - hɑ - wɑ bmdɛ - jɑli - zɑ -
bmti - buntɪ - ɪgɛpXɛbundɛ
140. bɑndɛr (= 1 hɑ.) - ru. (= 7 ɑrɛ) - hunt (= 100
rɔɛ) - mɔrɛgɛ (= 600 rɔɛ) - 1 vu.t (= 12 strɛk-
kɛndɛ rɔɛ)
141. wɛ.rɛrnɪŋ - tɔXt - dɛ vɑ.rɪt - mɔ.lɛbu.zɛm - dɛ
vli.t - dɛ nɔ.rdɑ. (ɛɛn plɑs) - dɛ wɑipɔrtsɛvli.t
142. 1. hɛkɛ - 2. ɛ.i - 3. bɔ.tɛr (oud, mɑɑr nɔg wɛl
gɛbr. bɪj ɔudɛ lɪɛdnɛ bɑtɛr) - 4. bɔ.ɛgɛrt - 5.
hɔ.ɪft - 7. vɛrkɔXt - 8. kɪn - 9. krɔ.utɛ (= rɔdɛ
bɪɛtɛn) - bi.tɛ (= suɪkɛrbɪɛtɛn ɛn vɔɛdɛrbɪɛtɛn) -
10. ɔ.ɛXst - 11. ɪmɛrs (wɛɪnɪg gɛbr. ; vroegɛr ook
umɛrs) - 12. pɛpɪr - 13. pɪŋk - 14. bɪX - 15. zɔX of
ook wɛl zɔX - 16. rɑm (= mɑnnɛtjɛskɔnɪjn ɛn
-schɑɑp) - 17. gɑntɛr - 18. lɑ.ɪ - 19. wɑ.rsXɑuwɛ -
21. gɛrst - 22. dɔX(t) - 23. hi.l - 24. hɑrsɛs ɪn
ɔudɛrwɛts ɛn ɔpzɛttɛlɪk plɑt gɛbruɪk - 25. hɔ.nɪŋ
- 26. mɔs - 27. mɑgɛ - 28. mɔ.ɛlɛ - 29. rɔt - 30.
wɑrm - 31. sXu.r - 32. tɛ.jɛ - 33. sXɪlɛ

Naam van de plaats in haar eigen dialect : zu.tɛrwa.uw

De inwoners heten : zu.tɛrwa.uwɛrs

Hun bijnaam is : zu.tɛrwa.usɛ hɑŋkuntɛ

Het aantal inwoners van de gemeente ten tijde der opnemings : ± 6000.

Taaltoestand : wɑ.rpɔ.ɛrt ɪs plɑttɛr dɑn nɔ.rɛbɪ.rɪt ; dɛ gɛ.r (De Geer). Voorn. bezigheden : boerenbedrijf (vooral veeteelt) ; akkerbouw alleen in gɛldɛrsɑ.uw (= Gelderswoude) ; arbeiders in Leidse nijverheid.

Zegslieden : 1. Van Rijn-Versteeg, Keetje ; 72 jr. ; huisvrouw ; geb. in Z. (Weipoort) ; altijd hier gewoond ; V. van Z., M. van Hoogmade ; spreekt „niet al te onbeschaafd” Zoeterwouds.

2. Van Rijn, Annie ; 23 jr. ; kleuteronderwijzeres ; geb. in Zoeterwoude (De Geer) ; ouders beiden van Z. ; spreekt alg. besch. ndl. met Zoeterwouse inslag (heeft echter enkele jaren in N.-Brabant gestudeerd).

3. Van der Salm, Jacobus Nicolaas ; 58 jr. ; veehouder ; geb. in Zoeterwoude (Zuidbuurt) ; altijd hier gew. ; V. van Z., M. van Z. (Weipoort) ; spreekt Zoeterwouds.

En 5 andere zegslieden, allen geboren in de onderscheiden buurten van Zoeterwoude.